

HET HEILIG TRIDUUM

De H. Paasnachtwake

DE HEILIGE PAASNACHTWAKE

In deze nacht gaan wij de Verrijzenispasen vieren : de overwinning van Christus op zonde en dood. Wij vieren echter niet alleen Christus' opstanding, wij vieren ook onze opstanding uit het graf der zonde door het H. Doopsel. Toen is immers Satan in ons overwonnen en zijn wij met Christus begraven en verzezen tot het nieuwe leven van het kindschap Gods. Alhoewel in een beperkte mate nog, hebben wij toen reeds deel gekregen aan Christus' verrijzenis. Ook dit vieren wij dankbaar in de Paasnacht.

De drie hoofdbestanddelen van deze nachtelijke verrijzenisviering zijn :

1. De wijding van het nieuwe licht en de Paasboodschap : een feest van licht.
2. De wake van vier lezingen met gebeden en gezangen als voorbereiding op het doopsel en de vernieuwing van de doopbeloften : een doopfeest.
3. De Eucharistie, die deze nacht heel bijzonder is : de gedachtenisviering van Christus' verrijzenis. Zij vormt het hoogtepunt van heel de plechtigheid.

HET FEEST VAN HET NIEUWE LICHT

Bij de aanvang van de Paasnachtwake is de kerk in duisternis gehuld : zinnebeeld van de duisternis der zonde, waarin de onverloste mensheid vóór Christus' verrijzenis verkeerde. Het nieuwe vuur en de Paaskaars, die nu worden ontstoken en gewijd, zijn symbolen van Christus' opstanding, waardoor het licht van het kindschap Gods weer in de duisternis van de wereld is komen stralen. Allen ontsteken wij onze kaars aan het licht van de Paaskaars, symbool van de verzezen Christus : daarmee geven wij te kennen, dat wij door het doopsel deel hebben gekregen aan het licht der verrijzenis.

DE WIJDING VAN HET NIEUWE VUUR

Aan de ingang van de kerk heeft men vuur geslagen uit een steen en daarmee een hout- of kolenvuur aangelegd. De priester begeeft er zich heen met paarse stoel en koorkap bekleed; omringd door zijn assistenten, eveneens in het paars, wijdt hij het nieuwe vuur. Alle gelovigen antwoorden op de gebeden van de priester.

Pr. *Dóminus vobiscum.*
Allen. Et cum spí-
ritu tuo.

Ÿ. De Heer zij met u.
R7. Hij weze ook met u.

Pr. Orémus.

Deus, qui per Fílium tuum, angulárem scílicet lápidem, claritátis tuæ ignem fidélibus contulísti : produc-tum e sílice, nostris profutúrum úsibus, novum hunc ignem sanctiꝝ-fica : et concéde nobis, ita per hæc festa paschália cæléstibus desidériis inflammári; ut ad perpétuæ claritátis, puris méntibus, valeá-mus festa pertingere. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

Allen. Amen.

Daarna besprenkelt de priester in stilte het nieuwe vuur met wijwater. Een misdienaar legt kolen van het nieuwe vuur in het wierookvat; de priester strooit er wierook op en bewierookt dan het nieuwgewijde vuur.

DE WIJDING VAN DE PAASKAARS

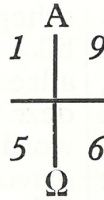
Nu plaatst één van de misdienaars de Paaskaars vóór de priester. Deze grift er een kruis in, vervolgens de Griekse letters Alfa en Omega, daarna het jaartal van het lopende jaar. Terwijl hij dit doet, zegt hij :

Christus heri et hódie
Princípium et Finis
Alpha
et Omega
Ipsíus sunt témpora
et sæcula
Ipsi glória et impé-
rium
per univérsa æterni-
tátis sæcula. Amen.

Laat ons bidden.

God, die door uw Zoon, die de Hoeksteen (van uw Kerk) is, aan uw gelo- vigen het vuur van uw heer- lijkheid hebt geschonken : heilig ✠ dit nieuwe vuur, dat wij tot ons gebruik uit een steen geslagen hebben : en laat deze Paasviering ons zó door hemelse verlangens ontvlammen, dat wij met zuivere harten tot het feest van het onvergankelijk licht mogen geraken. Door de- zelfde Christus, onze Heer.

Christus gisteren en he-
den,
Begin en Einde,
Alfa
en Omega;
Hem behoren de tijden
en de eeuwen;
Hem zij eer en heerschap-
pij
door alle eeuwen der eeu-
wen. Amen.

De priester besprenkelt en bewierookt nu zonder iets te zeggen de vijf wierookkorrels die hem door de diaken worden voorgehouden. Daarna bevestigt hij ze aan de uiteinden en in het midden van het zo juist door hem getekende kruis. Ondertussen zegt hij :

Per sua sancta vúlnera
gloriósa
custódiat
et consérvet nos
Christus Dóminus.
Amen.

Door zijn heilige wonden
de glorieijke
bescherme
en beware ons
Christus, de Heer. Amen.

1
4 2 5
3

Dan biedt de diaken de priester een brandend kaarsje aan, dat aan het nieuwe vuur ontstoken is. Daarmee ontsteekt nu de priester de Paaskaars met de woorden :

Lumen Christi glo-
rióse resurgéntis,
Díssipet ténebras cor-
dis et mentis.

Het Licht van de in heer-
lijkheid verrijzende Christus
Verdrijve de duisternis
van hart en verstand.

Onmiddellijk daarop wijdt de priester de Paaskaars, zeggende:

Pr. Dóminus vobís-
cum.

Ÿ. De Heer zij met u.

Allen. Et cum spí-
ritu tuo.

R̄. Hij weze ook met u.

Pr. Orémus.

Laat ons bidden.

V éniat, quæsumus,
super omnípotens Deus,
super hunc incénsum
céreum larga tuæ be-
ne ✠ dictionis infúsió :
et hunc noctúrnum

W ij smeken U, almach-
tige God, laat over
deze brandende kaars uw
ze ✠ gen rijkelijk neerkomen;
en wil goedgunstig neder-
zien, Gij, onzichtbare Her-

splendórem invisíbilis regenerátor inténde; ut non solum sacrificíum, quod hac nocte litátum est, arcána lúminis tui admixtióne refúlgeat; sed in quocúmque loco ex huius sanctificatiónis mystério áliquíd fúerit deportátum, expúl-sa diabólicæ fraudis nequítia, virtus tuæ maiestátis assístat. Per Christum Dóminum nostrum.

schepper, op deze nachtelijke lichtglans: opdat niet alleen het Offer, dat U deze nacht opgedragen wordt, door de geheimnisvolle mededeling van uw licht schittere, maar opdat ook overal, waar een deeltje van dit symbool der heiliging wordt gebracht, de boosheid van het duivels bedrog verdreven worde, en de kracht van uw majesteit aanwezig zij. Door Christus, onze Heer.

Allen. Amen.

DE PLECHTIGE LICHTPROCESSIE

De processie stelt zich als volgt op : voorop gaat de wieroker, achter hem de subdiaken met het kruis, dan de diaken in witte gewaden met de brandende Paaskaars; hij wordt gevolgd door de priester, de geestelijkheid en het volk. Achter in de kerk blijft de diaken staan, hij heft de Paaskaars in de hoogte en zingt :

D. Lumen Christi. | Het Licht van Christus.

Allen, behalve subdiaken en wieroker, knielen in de richting van de Paaskaars en antwoorden :

Allen. Deo gratias. | God zij dank.

De priester ontsteekt nu aan de Paaskaars zijn eigen kaars. Daarna vervolgt de processie haar weg. In het midden van de kerk blijft ze weer staan en de diaken zingt op dezelfde wijze, doch op een hogere toon :

D. Lumen Christi. | Het Licht van Christus.

Allen. Deo gratias. | God zij dank.

Nu ontsteekt de geestelijkheid haar kaarsen aan de Paaskaars. Wanneer daarna de processie in het midden van het priesterkoor gekomen is, herhaalt de diaken voor de derde maal, weer een toon hoger :

D. Lumen Christi. | Het Licht van Christus.

Allen. Deo gratias. | God zij dank.

Nu worden de kaarsen van het volk en de godslamp met het licht van de Paaskaars ontstoken.

DE AFKONDIGING VAN DE PAASBOODSCHAP

De priester stelt zich op aan de epistelkant en de subdiaken met het kruis aan de evangeliëkant bij de lessenaar. De diaken plaatst de Paaskaars op een kleine kandelaar in het midden van het priesterkoor; de priester doet wierook in het wierookvat; vervolgens ontvangt de diaken het boek en vraagt de zegen.

D. Iube, domne, benedícere.

Heer, wil mij zegenen.

Pr. Dóminus sit in corde tuo, et in lábiis tuis : ut digne et competénter annúnties sum paschále præcónium : In nómine Patris, et Fílij, ✠ et Spíritus Sancti. Amen.

De Heer weze in uw hart en op uw lippen opdat gij waardig en op passende wijze zijn Paasboodschap moogt verkondigen. In de naam van de Vader en de Zoon ✠ en de Heilige Geest. Amen.

De diaken begeeft zich tot voor de lessenaar, die, met een wit velum overdekt, bij de Paaskaars staat opgesteld; hij legt er het boek op, bewierookt het en ook de Paaskaars, terwijl hij er omheengaat. Allen aanhoren nu staande, met de brandende kaars in de hand, de Paasboodschap van de diaken.

Exsúltet iam Angélica turba cælórum : exsúltent divína mystéria : et pro tanti Regis victória tuba ínsonet salutáris. Gáudeat et tellus tantis irradiáta fulgóribus : et aetérni Regis splendóre illustráta, totíus orbis se séntiat amisísse caliginem. Lætétur et mater Ecclésia, tanti lúminis adornáta fulgóribus : et magnis populórum vóci-bus hæc aula resúltet. Quaprópter adstántes vos, fratres caríssimi,

Jubele nu de engelenschaar in de hemel : weerklinken nu blijde de goddelijke geheimen : en voor de zegepraal van een zo grote Koning worde de heilsba-zuin gestoken. Verheuge zich ook de aarde, bestraald door zulke glansen; en verlicht door de luister van de eeuwige Koning, gevoele zij, dat over heel het wereldrond de duisternis van haar is weggedreven. Verblijde zich ook onze Moeder de Kerk, met de glansen van een zo groot licht versierd : en van de machtige stem der

ad tam miram huius sancti lúminis claritátem, una mecum, quæso, Dei omnipoténtis misericórdiam invocáte. Ut, qui me non meis méritis intra Levitárum númerum dignátus est aggregáre, lúminis sui claritátem infúdens, cérei huius laudem implére perfíciat. Per Dóminum nostrum Iesum Christum Fílium suum : Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

D. Per ómnia sæcula sæculórum.

Allen. Amen.

D. Dóminus vobiscum.

Allen. Et cum spírítu tuo.

D. Sursum corda.

Allen. Habémus ad Dóminum.

D. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Allen. Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, invisibilem Deum Patrem omnipoténtem Filiúmque eius unigénitum, Dóminum nostrum Iesum

menigte davere deze tempel. Daarom, zeergeliefde broeders, die hier tegenwoordig zijt bij de bewonderenswaardige klaarheid van dit heilig licht, roept met mij, smee ik u, de barmhartigheid van de almachtige God in, opdat Hij, die zich gewaardigd heeft mij, niet om mijn verdiensten, onder het getal van de levieten op te nemen, in mij de klaarheid van zijn licht instorte en mij de lof van deze Kaars volmaakt doe voltooiën. Door onze Heer Jesus Christus, zijn Zoon, die met Hem als God leeft en heerst in de eenheid met de Heilige Geest,

Door alle eeuwen der eeuwen.

Amen.

De Heer zij met u.

Hij weze ook met u.

Omhoog de harten.

Wij hebben ze tot de Heer verheven.

Laat ons dank zeggen aan de Heer, onze God.

Passend en billijk is het.

Het is waarlijk passend en billijk de onzichtbare God, de almachtige Vader, en zijn eniggeboren Zoon, onze Heer Jesus Christus, met al de vurigheid van hart

Christum, toto cordis ac mentis effectu et vocis ministerio personare. Qui pro nobis æterno Patri Adæ debitum solvit : et veteris piaculi cautionem pio cruore detersit. Hæc sunt enim festa paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur, cuius sanguine postes fidelium consecrantur. Hæc nox est, in qua primum patres nostros, filios Israël eductos de Ægypto, mare Rubrum sicco vestigio transire fecisti. Hæc igitur nox est, quæ peccatorum tenebras columnæ illuminatione purgavit. Hæc nox est, quæ hodie per universum mundum in Christo credentes, a vitii sæculi et caligine peccatorum segregatos, reddit gratiæ, sociat sanctitati. Hæc nox est, in qua, destructis vinculis mortis, Christus ab inferis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit, nisi redimi profuisset. O mira circa nos tuæ pietatis dignatio! O inestimabilis dilectio caritatis : ut servum redimeres, Filium tradidisti! O certe necessarium Adæ peccatum, quod Chri-

en ziel en door de dienst van onze stem luid te verheerlijken. Die voor ons aan de eeuwige Vader Adams schuld betaald heeft en de schuldbrief van de oude zonde met zijn heilig Bloed heeft uitgewist. Dit zijn immers de Paasfeesten, waarop dat ware Lam geslacht wordt, met welks bloed de deurposten van de gelovigen worden geheiligd. Dit is de nacht, waarin Gij weleer onze vaderen, de zonen van Israël, uit Egypte weggevoerd en droogvoets door de Rode Zee hebt laten trekken. Dit is nu de nacht, die de duisternis van de zonde door het licht van de zuil deed verdwijnen. Dit is de nacht, die heden over gans de aarde degenen die in Christus geloven, aan de ondeugden van de wereld en de duisternis van de zonden ontrukkt, ze in genade herstelt, aan de heiligheid deelachtig maakt. Dit is de nacht, waarin Christus, na de ketenen van de dood te hebben verbrijzeld, zegespralend uit het graf opstaat. Niets immers zou het ons gebaat hebben geboren te zijn, ware de Verlossing ons niet ten goede gekomen. O wonderbaar afdalen van uw Vaderlijke tot ons! O onschatbare tederheid van liefde : om de slaaf vrij te ko-

sti morte delétum est! O felix culpa, quæ talem ac tantum méruit habére Redemptórem! O vere beáta nox, quæ sola méruit scire tempus et horam, in qua Christus ab ínferis resurréxit! Hæc nox est, de qua scriptum est : Et nox sicut dies illuminábitur : et nox illuminátio mea in delíciis meis. Huius ígitur sanctificátio noctis fugat scélera, culpas lavat : et reddit innocéntiam lapsis, et móestis lætítiam. Fugat ódia, concórdiam parat, et curvat impéria.

pen, hebt Gij de Zoon overgeleverd! O, waarlijk noodzakelijke zonde van Adam, welke door de dood van Christus werd uitgewist! O gelukkige schuld, die zo'n goede en zo'n grote Verlosser verdiend heeft! O waarlijk gezegende nacht, die alleen verdiend heeft te ervaren de tijd en het uur, waarop Christus uit het graf is verzezen! Dit is de nacht waarvan geschreven staat : En de nacht zal helder worden als de dag en de nacht is mijn verlichting tot mijn vreugde. De heiliging van deze nacht verjaagt de boosheden, wast de zonde af, geeft de onschuld terug aan de gevallen, en aan de bedroefden de blijdschap; zij verbant de haat, stemt tot eendracht en doet de heersers buigen.

In huius ígitur noctis grátia, súscipe, sancte Pater, incénsi huius sacrificium vespertinum : quod tibi in hac cæreí oblatióne solénni, per ministrótum manus de opéribus apum, sacrosáncta reddit Ecclésia. Sed iam colúmnæ huius præcónia nóvimus, quam in honórem Dei rútilans ignis accéndit. Qui licet sit divisus in partes,

In deze genadevolle nacht derhalve, aanvaard, heilige Vader, het avondoffer van dit licht, dat de H. Kerk, bij de opdracht van deze Kaars, een werk van de bijen, door de handen van haar bedienaars U aanbiedt. Maar nu kennen wij de lof van deze lichtkolom, welke een roodgloeiend vuur ter ere van God deed branden. Dit vuur alhoewel in delen verdeeld, kent nochtans geen ver-

mutuáti tamen lúminis detriménta non novit. Alitur enim liquántibus ceris, quas in substántiam pretiósæ huius lámpadis apis mater edúxit. O vere beáta nox, quæ exspoliávit Ægyptios, ditávit Hebræos! Nox, in qua terrénis cælestia, humanis divína iunguntur.

minding bij het lenen van zijn licht. Gevoed wordt het immers door het smeltende was, dat moeder de bij heeft voortgebracht als grondstof voor dit kostbare licht. O waarlijk gelukkige nacht welke de Egyptenaren beroofd, de Hebreeën verrijkt heeft! Nacht, waarin het hemelse met het aardse, het goddelijke met het menselijke wordt verenigd!

O rramus ergo te, Dómine : ut céreus iste in honórem tui nóminis consecrátus, ad noctis huius caliginem destruéndam, indeficiens perseveret. Et in odórem suavitátis accéptus, supérnis lumináribus misceátur. Flammas eius lúcifer matutínus invéniat. Ille, inquam, lúcifer, qui nescit occásum. Ille, qui regréssus ab ínferis humano géneri serénus illúxit. Precámur ergo te, Dómine : ut nos fámulos tuos, omnémque clerum, et devotíssimum pópulum : una cum beatíssimo Papa nostro **N.** et Antístite nostro **N.**, quiéte témporum concéssa, in his paschálibus gáudiis, assídua protectióne régere, gubernáre et con-

W ij bidden U dan, o Heer, dat deze Kaars, tot eer van uw Naam gewijd, onverflauwd blijve branden, om de duisternis van deze nacht te verdrijven; en dat zij in geur van welbehagen aanvaard, haar licht met de hemellichten (de sterren) vermene. Dat de Morgenster haar moge zien branden. Die Morgenster bedoel ik, die geen ondergang kent (nl. Christus); die van de onderwereld teruggekeerd, het menselijk geslacht genadig verlicht heeft. Wij smeken U dan, Heer, dat Gij ons, uw dienaren, geheel de geestelijkheid en het U toegewijde volk tezamen met onze H. Vader Paus **N.**, en onze Bisschop **N.**, gelieve te begiftigen met vrede in deze tijd, en ons in deze Paasvreugde door uw blijvende bescherming

servare digneris. Respice etiam ad eos, qui nos in potestate regunt, et, ineffabili pietatis et misericordiae tuae munere, dirige cogitationes eorum ad iustitiam et pacem, ut de terrana operositate ad caelestem patriam perveniant cum omni populo tuo. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum, Filium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus : per omnia saecula saeculorum.

Allen. Amen.

wilt leiden, besturen en bewaren. Zie ook neer op hen die met hun gezag over ons regeren, en wil door de onuitsprekelijke gave van uw liefde en barmhartigheid hun gedachten richten op rechtvaardigheid en vrede opdat zij na de aardse beslommeringen tezamen met geheel uw volk het hemelse vaderland mogen bereiken.

Door dezelfde Jesus Christus uw Zoon, onze Heer, die als God met U leeft en heerst in de eenheid met de Heilige Geest, door alle eeuwen der eeuwen.

HET DOOPFEEST

Toen de volwassenen nog in groten getale de Kerk binnentraden, was Pasen het grote, jaarlijkse doopfeest. Als laatste voorbereiding op hun H. Doopsel brachten de doopleerlingen de Paasnacht in waken door. Vandaar onze benaming Paasnachtwake. Het hoofdbestanddeel van deze wake bestond uit lezingen, die afgewisseld werden door gebed en zang en waarin hun de voornaamste voorafbeeldingen van de verrijzenis en hun medeverrijzenis door het doopsel uit het Oude Verbond werden voorgehouden. Ook de wijding van het doopwater moet men als voorbereiding op het doopsel zien. Het blijft nu nog een ideaal dat daarna het H. Doopsel aan één of meerdere kinderen of bekeerlingen wordt toegediend. Doch ook zonder dat blijft de Paasnacht een doopfeest : de lezingen maken ons weer sterker bewust van de grote wonderwerken die God in het doopsel aan ons voltrokken heeft, terwijl de vernieuwing van de doopbeloften, onze fierheid als gedoopten in niet geringe mate verlevendigt.

De Lezingen

Na de Paasboodschap bekleedt de diaken zich weer met de paarse gewaden. Allen doven hun kaars uit en aanhoren zittend de lezingen, die door een lector worden voorgelezen.

Eerste Lezing (*Gen. 1, 1-31 en 2, 1-2*)

De schepping van het heelal, in 't bijzonder deze van de mens, is een treffend beeld van de herschepping door het doopsel. God heeft de mens geschapen, doch op een nog meer wonderbare wijze heeft Hij hem herschapen tot het leven van het kindschap Gods, dat hij door de zonde van Adam verloren had.

In principio creávit Deus cælum et terram. Terra autem erat inánis et vácuá, et ténebræ erant super fáciem abyssi : et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus : « Fiat lux ». Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona : et divisit lucem a ténebris. Appellávitque lucem Diem, et ténebras Noctem : factúmque est vésperæ, et mane, dies unus. Dixit quoque Deus : « Fiat firmaméntum in médio aquárum : et dívidat aquas ab aquis ». Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his, quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocávitque Deus firmaméntum Cælum : et factum est vésperæ, et mane, dies secúndus. Dixit vero Deus : « Congregéntur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum : et appáreat árida ». Et factum est ita.

In het begin schiep God hemel en aarde. Maar de aarde was vormeloos en leeg; over de wereldzee heerste duisternis en Gods Geest zweefde over de wateren. God sprak : Het licht worde. En het licht werd. En God zag, dat het licht goed was. Hij scheidde het licht van de duisternis : het licht noemde Hij : dag, en de duisternis : nacht. Het werd avond en morgen : de eerste dag. Weer sprak God : Er zij een uitspansel tussen de wateren om de wateren van elkander te scheiden. En God maakte het uitspansel en scheidde het water onder het uitspansel van het water erboven. Zo geschiedde het. En God noemde het uitspansel : hemel. En het werd avond en morgen : de tweede dag. God sprak : Het water onder de hemel moet op één plaats samenvloeien, en het droge moet te voorschijn komen. Zo geschiedde het :

Et vocávit Deus áridam, Terram : congregatiónesque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait : « Gérmínet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetípso sit super terram ». Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen iuxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere, et mane, dies tértius. Dixit autem Deus : « Fiant luminária in firmaménto cæli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa, et témpora, et dies, et annos : ut lúceant in firmaménto cæli, et illúminent terram ». Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna : lumináre maius, ut præésset diéi : et lumináre minus, ut præésset nocti : et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cæli,

Het droge noemde God : aarde, en het samengevloeiende water noemde Hij : zee. En God zag, dat het goed was. En Hij sprak : De aarde brenge groene planten voort en zaad dragend gewas en vruchtbomen, die zaadvruchten dragen op aarde, ieder naar zijn soort. Zo geschiedde het. De aarde bracht groene planten voort die zaad droegen, ieder naar zijn soort, en bomen, die zaadvruchten droegen, ieder naar zijn soort. En God zag, dat het goed was. En het werd avond en morgen : de derde dag. En God sprak : Er komen lichten aan het uitspansel van de hemel, om de dag en de nacht van elkander te scheiden; zij moeten ook tot tekenen dienen voor vaste tijden, dagen en jaren; zij moeten als lichten staan aan het hemelgewelf en de aarde verlichten. Zo geschiedde het. God maakte twee grote lichten : het grootste licht om de dag te beheersen, het kleinste licht om te heersen over de nacht, bovendien maakte Hij de sterren. En Hij

ut lucérent super terram, et præessent diéi ac nocti, et dividerent lucem, ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vésperé, et mane, dies quartus. Dixit étiam Deus : « Producant aquæ réptile ánimæ vivéntis et volátile super terram sub firmaménto cæli ». Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens : « Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris : avésque multiplicéntur super terram ». Et factum est vésperé, et mane, dies quintus. Dixit duoque Deus : « Producat terra ánimam vivéntem in génere suo : iuménta et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas ». Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ iuxta spécies suas, et iuménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait : « Faciá-

plaatste ze aan het hemelgewelf om de aarde te verlichten, om de dag en de nacht te beheersen en om licht en duisternis van elkander te scheiden. En God zag, dat het goed was. Het werd avond en morgen : de vierde dag. God sprak : Het water brenge levend gedierte voort, en op aarde onder het hemelgewelf moeten er vogels zijn. Toen schiep God de grote zeedrochten en al het levend gedierte, dat het water voorbracht volgens zijn soort, en al de verschillende soorten van vogelen. En God zag, dat het goed was. Toen zegende God ze en sprak : Groeit aan en vermenigvuldigt u, en vervult het water van de zee; en dat ook de vogelen zich op aarde vermenigvuldigen. En het werd avond en morgen : de vijfde dag. God sprak : De aarde brenge levende wezens voort van allerlei soort : tamme dieren en kruipende dieren en beesten in het wild, ieder naar zijn soort. Zo geschiedde het. God maakte de verschillende soorten van wilde

mus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram : et præsit p̄scibus maris et volat̄ilibus cæli, et béstiis, universæque terræ, omnique réptili, quod movétur in terra ». Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam : ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, et ait : « Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subiícite eam, et dominámini p̄scibus maris, et volat̄ilibus cæli, et univér-sis animántibus, quæ movéntur super terram ». Dixítque Deus : « Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univér-sa ligna, quæ habent in semetipsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam : et cunctis animántibus terræ, omnique vólucris cæli, et univér-sis, quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum ». Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta, quæ fécerat : et erant valde bona. Et factum est véspere, et mane, dies sextus. Igitur per-

en tamme en kruipende dieren der aarde. En God zag, dat het goed was. Toen sprak Hij : Laten wij de mens maken naar ons beeld en gelijkenis. Hij heerse over de vissen der zee, de vogels in de lucht, de viervoetige dieren en over geheel de aarde met alles wat erop kruipt. En God schiep de mens naar zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. En God zegende hen en sprak : Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u; bevolkt de aarde en onderwerpt haar. Heerst over de vissen in de zee en over de vogels in de lucht en over al de levende wezens die zich op aarde bewegen. Nog sprak God : Zie, Ik geef u al het zaaddragend gewas op aarde en alle bomen, die zaad dragen volgens hun soort, opdat ze u tot voedsel zouden dienen, en aan alle wilde beesten, aan alle vogels in de lucht en aan al wat leeft en beweegt op aarde, opdat zij te eten hebben. Zo geschiedde het. En God zag, dat alles, wat Hij gemaakt had, zeer goed was. Het werd avond en morgen : de zesde dag. Zo werden de hemel en de aarde gemaakt met heel hun heir. Op de zevende dag

fécti sunt cæli, et terra,
et omnis ornátus eórum.
Complevitque Deus die
séptimo opus suum, quod
fécerat : et requiévit die
séptimo ab unívérso ó-
pere quod patrátat.

beëindigde God het werk,
dat Hij gemaakt had; en op
de zevende dag rustte Hij
van al het werk, dat Hij
verricht had.

Allen gaan staan en de priester zingt :

Pr. Orémus. | Laat ons bidden.

Onmiddellijk daarop zingt de diaken :

D. Flectámus génuá. | V̇. Buigen wij de knieën.

Allen blijven enige ogenblikken geknield en bidden in stilte,
totdat de diaken weer zingt :

D. Leváte. | Ṙ. Staat recht.

Nu staan allen op en de priester zingt het gebed. Op deze wijze
geschiedt het ook na de gezangen van de andere drie lezingen.

Deus, qui mirábiliter
creásti hóminem et
mirábilis redemísti :
da nobis, quæsumus,
contra oblectaménta
peccáti mentis ratióne
persístere; ut mereá-
mur ad æténa gáudia
perveníre. Per Dómi-
num nostrum Iesum
Christum.

God, die de mens won-
derbaar geschapen en
nog wonderbaarder verlost
hebt : geef ons, smeken we,
dat we aan de verleiding van
de zonde met een verstan-
dig inzicht weerstaan, op-
dat wij verdienen tot de
eeuwige vreugden te ge-
raken. Door onze Heer
Jesus Christus.

Allen. Amen.

Allen gaan weer zitten om te luisteren.

Tweede Lezing (*Ex. 14, 24-31 en 15, 1*)

Zoals het uitverkoren volk Gods, de Joden, door de wateren
van de Rode Zee zijn getrokken en daardoor bevrijd werden uit
de slavernij van Egypte, zo zijn al de ledematen van het nieuwe
Godsvolk, de Kerk, door de wateren van het doopsel bevrijd
uit de slavernij van Satan. Onze zonden werden in het doopwater
bedolven, zoals de Egyptenaren in de Rode Zee ten onder
gingen.

In diébus illis : Fac-
tum est in vigília
matutína, et ecce respí-

In die dagen, toen de mor-
genwake was aangebrom-
ken, wierp de Heer in de

ciens Dóminus super castra Ægyptiórum per columnam ignis, et nubis, interfecit exercitum eorum : et subvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum. Dixérunt ergo Ægyptii : « Fugiámus Israélem : Dóminus enim pugnat pro eis contra nos ». Et ait Dóminus ad Móyses : « Exténde manum tuam super mare, ut revertántur aquæ ad Ægyptios super currus, et équites eorum ». Cumque extendisset Móyses manum contra mare, reversum est primo dilúculo ad priórem locum : fugientibusque Ægyptiis occurrérunt aquæ, et invólvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuérunt currus, et équites cuncti exercitus Pharaónis, qui sequéntes ingrési fuerant mare : nec unus quidem superfuit ex eis. Fílii autem Israél perrexérunt per médium sicci maris, et aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinístris : liberavitque Dóminus in die illa Israél de manu Ægyptiórum. Et vidérunt Ægyptios mór-

vuur- en wolkzuil een blik op het kamp der Egyptenaren : Hij bracht hun leger in verwarring, liet de wielen van hun wagens aflopen en zij werden ontmoedigd. En de Egyptenaren riepen : Laat ons vluchten voor Israël, want de Heer strijdt voor hen tegen ons. Nu sprak de Heer tot Moses : Strek uw hand uit over de zee, opdat de wateren terugkeren naar de Egyptenaren, en hun wagens en ruiters overspoelen. En toen Moses zijn hand over de zee had uitgestrekt, golfde de zee, tegen de morgen, naar haar vroegere plaats terug. De wateren kwamen de vluchtende Egyptenaren tegemoet, en de Heer bedolf hen in het midden van de golven. Het water stroomde terug en bedekte de wagens en ruiters van het ganse leger van Farao, dat hen in de zee achtervolgd had; niet één bleef er over. Maar de kinderen van Israël waren droogvoets door de zee getrokken, daar het water als een muur rechts en links was blijven staan. Zo redde de Heer Israél op die dag uit de greep van de Egyptenaren. Zij zagen de lijken van de Egyptenaren op het strand van de zee, en beseften het machtig wonder, dat de Heer tegen hen

tuos super littus maris,
et manum magnam,
quam exercúerat Dómi-
nus contra eos : timuít-
que pópulus Dóminum,
et credidérunt Dómino,
et Móysi servo eius.
Tunc cécinít Móyses,
et filii Israël carmen hoc
Dómino, et dixérunt :

had gewrocht. En het volk
vreesde de Heer en zij ge-
loofden in de Heer en in
Moses, zijn dienaar. Toen
zongen Moses en de kin-
deren van Israël dit lied
voor de Heer en zeiden :

Canticum (Ex. 15, 1-2)

Cantémus Dómino :
glorióse enim honori-
ficátus est : equum et
ascensórem proiécit in
mare : adiútor et pro-
tector factus est mihi in
salútem. *ŷ.* Hic Deus
meus, et honorificábo
eum : Deus patris mei,
et exaltábo eum. *ŷ.* Dó-
minus cónterens bella :
Dóminus nomen est illi.

Bezingen wij de Heer,
want roemvol heeft Hij
zich verheerlijkt; paard en
ruiter wierp Hij in zee :
Hij is mij een helper en
beschermer geworden ten
heil. *ŷ.* Hij is mijn God,
en ik wil Hem verheerlij-
ken : de God van mijn
vader, en ik wil Hem prij-
zen. *ŷ.* De Heer bedwingt
de oorlogen : Heer is zijn
naam.

Op dezelfde wijze als na de eerste lezing volgt nu :

Pr. Orémus.

Laat ons bidden.

D. Flectámus génua.

ŷ. Buigen wij de knieën.

D. Leváte.

Rŷ. Staat recht.

Deus, cuius antíqua
mirácula étiam no-
stris sæculis coruscáre
sentímus : dum quod
uni pópulo, a persecu-
tíone Ægyptíaca libe-
rándo, dexteræ tuæ po-
téntia contulísti, id in
salútem géntium per
aquam regeneratiónis

God, wiens wonderwer-
ken van weleer wij ook
op onze dagen zien schitte-
ren : doordat Gij nu nog
voor het heil van alle volken
door het water van de We-
dergeboorte verricht, wat
uw rechterhand heeft uit-
gewerkt om één volk van
de vervolging der Egypte-

operáris : præsta; ut in Abrahæ filios, et in Israëliticam dignitatem, totius mundi transeat plenitudo. Per Dominum nostrum Iesum Christum.

Allen. Amen.

naren te verlossen : verleen, dat de mensen, geheel de wereld door, kinderen worden van Abraham en verheven worden tot de waardigheid van Israël. Door onze Heer Jesus Christus.

Derde lezing (Is. 4, 2-6)

Isaias geeft hier een profetische beschrijving van de Kerk, het nieuwe Jerusalem : door het doopsel werden haar ledematen van alle onreinheden gezuiverd en heilig genoemd. De heerlijkheid wordt beschreven van het geestelijk Rijk waarin de christenen door het doopsel zijn binnengetreden. In het canticum dat op de lezing volgt, wordt de Kerk bezongen als de uitgelezen wijngaard, die de Heer zich heeft aangelegd.

In die illa erit germen Domini in magnificentia, et gloria, et fructus terræ sublimis, et exultatio his, qui salvati fuerint de Israël. Et erit : Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Ierusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierusalem. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius, in spiritu iudicii, et spiritu ardoris. Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion et ubi invocatus est, nubem per diem, et fimum, et splendorem ignis flammantis in nocte : super omnem enim

Op die dag zal de Spruit des Heren tot luister en heerlijkheid worden, en de Vrucht van het land zal verheven worden, en juchzen zullen zij, die in Israël worden gered. En wie overbleef in Sion, en wie in Jerusalem gespaard bleef, zal heilig worden genoemd, iedereen die in Jerusalem staat opgeschreven ten leven. Als de Heer de smet van Sions dochters heeft uitgewist, en het bloed heeft weggespoeld door de geest van gerechtigheid en de geest van vurigheid, dan scheidt de Heer over heel de berg Sion en waar Hij wordt aangeroepen een wolk van rook overdag en een gloed van vlammend vuur in de nacht. Dan zal de heerlijkheid des Heren hen

glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, et in securitátem, et absconsiónem a túrbine, et a plúvia.

allen bedekken als een tentdak tot schaduw tegen de hitte van de dag en tot beveiliging en beschutting tegen stortvloed en regen.

Canticum (Is. 5, 1-2)

Vínea facta est dílecto in cornu, in loco úberi. *Ÿ.* Et macériam circúmdedit, et circumfódit : et plantávit víneam Sorec, et ædificávit turrim in médio eius. *Ÿ.* Et tórcular fudit in ea : vínea enim Dómini Sábaoth, domus Israël est.

Een wijngaard viel mijn welbeminde ten deel op een vruchtbare heuvel. *Ÿ.* En hij omgaf hem met muren en grachten : en hij beplante hem met wijnstokken uit Sorec, en bouwde een wachttoren in het midden. *Ÿ.* En een perskuip groef hij er in : de wijngaard nu van de Heer der heerscharen is het huis van Israël.

Op dezelfde wijze als na de eerste lezing volgt nu :

Pr. Orémus.

Laat ons bidden.

D. Flectámus génuá.

Ÿ. Buigen wij de knieën.

D. Leváte.

Ry. Staat recht.

Deus, qui in ómnibus Ecclésiæ tuæ filiis sanctórum prophetárum voce manifestásti, in omni loco dominatiónis tuæ, satórem te bonórum séminum, et electórum pálmítum esse cultórem : tríbue pópulis tuis, qui et vineárum apud te nómine censéntur, et ségetum; ut, spinárum et

God, die aan al de kinderen van uw Kerk door de mond van de heilige profeten geopenbaard hebt, dat Gij in alle plaatsen van uw heerschappij de zaaier van het goede zaad zijt en de verzorger van de uitverkoren ranken : verleen aan uw volken, die door U met de naam van wijngaard en zaai-veld worden aangeduid dat zij na uitroeiing van door-

tribulórum squalóre re-
secáto, digna efficián-
tur fruge fecúndi. Per
Dóminum nostrum Ie-
sum Christum.

Allen. Amen.

nen en distels, rijk aan
waardige vruchten worden.
Door onze Heer Jesus Chris-
tus.

Vierde lezing (*Deut. 31, 22-30*)

Het volk van Israël op doortocht door de woestijn naar het beloofde land is een voorafbeelding van het nieuwe Volk Gods, de Kerk. Op die doortocht moesten de joden de voorschriften van Moses onderhouden, anders zouden hun als straf rampen overkomen; zo moeten ook de christenen op hun doortocht door de woestijn van het aardse leven de verbintenissen naleven, die zij bij hun doopsel hebben aangegaan, op straffe van niet te mogen binnentreden in het beloofde vaderland van het hemels Jerusa-lem.

In diébus illis : Scripsit Móyses cánticum, et dócuit filios Israë́l. Præcepítque Dóminus Ió-sue filio Nun, et ait : « Confortáre, et esto robústus : tu enim intróduces filios Israë́l in terram, quam pollicítus sum, et ego ero tecum ». Postquam ergo scripsit Móyses verba legis huius in volúmine, atque complévit : præcepít Levítis, qui portábant arcam fœderis Dómini, dicens : « Tóllite librum istum, et pónite eum in látere arcæ fœderis Dómini Dei vestri : ut sit ibi contra te in testimónium. Ego enim scio contentiónem tuam, et cervicem tuam duríssimam. Adhuc vivénte

In die dagen schreef Moses een lied en leerde het aan de kinderen van Israël. En de Heer gaf bevel aan Josuë, de zoon van Noen, en sprak : Wees moedig en sterk, want gij zult de kinderen van Israël binnenleiden in het land dat Ik heb beloofd, en Ik zal u bijstaan. Toen Moses de woorden van deze wet ten einde toe te boek had gesteld, gaf hij aan de levieten, die de verbondsark des Heren droegen, het bevel : Neemt dit boek en legt het naast de verbondsark van de Heer uw God, opdat het daar tegen u tot getuigenis diene. Want Ik ken uw weerspannigheid en hardnekkigheid. Nog bij mijn leven en terwijl ik bij u vertoefde, hebt gij altijd

me, et ingrediénte vobiscum semper contentióse egístis contra Dóminum : quanto magis cum mórtuus fúero? Congregáte ad me omnes maióres natu per tribus vestras, atque doctóres, et loquar audiéntibus eis sermónes istos, et invocábo contra eos cælum et terram. Novi enim quod post mortem meam inique agétis, et declinábitis cito de via, quam præcépi vobis : et occurrerent vobis mala in extremo témpore, quando fecéritis malum in conspéctu Dómini, ut irritétis eum per ópera mánuum vestrárum ». Locútus est ergo Móyses, audiénte univérso cœtu Israël, verba cárminis huius, et ad finem usque complévit.

weerspannig gehandeld tegen de Heer : hoeveel te meer dan na mijn dood? Verzamelt dus al de oudsten van uw stammen, en de leiders bij mij; ik wil hun deze woorden verkonden en hemel en aarde tegen hen tot getuigen nemen: Want ik weet, dat gij na mijn dood kwaad zult doen en spoedig van de weg zult afwijken, die ik u heb voorgeschreven, en dat u later onheil zal treffen om het kwaad, dat gij voor het aanschijn des Heren zult bedrijven, en omdat gij Hem zult tarten met het maaksel uwer handen. Toen zong Moses ten aanhoren van heel de gemeente van Israël de woorden van dit lied ten einde toe :

Canticum (*Deut. 32, 1-4*)

Atténde, cælum, et loquar : et áudiat terra verba ex ore meo. ¶. Exspectétur sicut plúvia elóquium meum : et descéndant sicut ros verba mea. ¶. Sicut imber super gramen, et sicut nix super fenum : quia nomen Dómini invocábo. ¶. Date magni-

Hoort, hemelen, want ik ga spreken; luister, aarde, naar de woorden van mijn mond. ¶. Mijn uitspraak worde verwacht als regen, en mijn woorden mogen neerdalen als dauw. ¶. Als stortregen op de gewassen en als sneeuw op het gras, want ik zal de Naam des Heren aanroepen. ¶. Geeft

túdinem Deo nostro : Deus, vera ópera eius, et omnes viæ eius iudícia. <i>Ÿ.</i> Deus fidélis, in quo non est iníquitas : iustus, et sanctus Dóminus.	eer aan onze God : Gods werken zijn waarachtig, en al zijn wegen rechtvaardig. <i>Ÿ.</i> God is getrouw, in Hem is geen onrecht; rechtvaardig en heilig is de Heer.
---	--

Op dezelfde wijze als na de eerste lezing volgt nu :

Pr. Orémus.

| Laat ons bidden.

D. Flectámus génua.

| *Ÿ.* Buigen wij de knieën.

D. Leváte.

| *R̄.* Staat recht.

Deus, celsitúdo humílium et fortitúdo rectórum, qui per sanctum Móysen púerum tuum, ita erudíre pópulum tuum sacri cárminis tui decantatióne voluísti, ut illa legis iterátio fferet étiam nostra diréctio : éxcita in omnem iustificátarum géntium plenitúdinem poténtiam tuam, et da lætítiam, mitigándo terrórem; ut, ómnium peccátis tua remissióne delétis, quod denunciátum est in ultiónem, tránseat in salútem. Per Dóminum.

God, die de nederigen verheft en de rechtvaardigen sterkt, die door uw heilige dienaar Moses uw volk bij het zingen van uw heilige lofzang zó hebt willen onderrichten, dat die vernieuwing van de Wet ook ons tot richtsnoer zou dienen : doe uw macht uitschijnen over al de volken, die Gij tot de genade hebt geroepen : geef hun blijdschap, en matig hun vrees opdat de zonden van allen door uw vergiffenis worden uitgewist en uw dreiging met wraak in heil verkere. Door onze Heer Jesus Christus.

Allen. Amen.

HET EERSTE DEEL VAN DE LITANIE

Allen knielen nu neer en antwoorden op de aanroepingen van de grote litanie, die door twee voorzangers gezongen worden.

Kyrie, eléison.

| Christe, audi nos.

Christe, eléison.

| Christe, exaudi nos.

Kyrie, eléison.

| Pater de cælis, Deus,

miserére nobis.	Omnes sancti Apóstoli et
Fili, Redémptor mundi,	Evangelistæ,
Deus,	orate pro nobis.
miserére nobis.	Omnes sancti Discípuli
Spiritus Sancte, Deus,	Dómini,
miserére nobis.	orate pro nobis.
Sancta Trínitas, unus	Sancte Stéphane,
Deus,	ora pro nobis.
miserére nobis.	Sancte Laurénti,
Sancta María,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	Sancte Vincénti,
Sancta Dei Génitrix,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	Omnes sancti Mártyres,
Sancta Virgo vírginum,	orate pro nobis.
ora pro nobis.	Sancte Silvéster,
Sancte Míchaël,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	Sancte Gregóri,
Sancte Gábriel,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	Sancte Augustíne,
Sancte Ráphaël,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	Omnes sancti Pontífices
Omnes sancti Angeli et	et Confessóres,
Archángeli,	orate pro nobis.
orate pro nobis.	Omnes sancti Doctóres,
Omnes sancti beatórum	orate pro nobis.
Spirítuum órdenes,	Sancte Antóni,
orate pro nobis.	ora pro nobis.
Sancte Ioánnes Baptísta,	Sancte Benedícte,
ora pro nobis.	ora pro nobis.
Sancte Ioseph,	Sancte Domínice,
ora pro nobis.	ora pro nobis.
Omnes sancti Patriárchæ	Sancte Francisce,
et Prophétæ,	ora pro nobis.
orate pro nobis.	Omnes sancti Sacerdótes
Sancte Petre,	et Levítæ,
ora pro nobis.	orate pro nobis.
Sancte Paule,	Omnes sancti Mónachi et
ora pro nobis.	Eremítæ,
Sancte Andréa,	orate pro nobis.
ora pro nobis.	Sancta María Magdaléna,
Sancte Ioánnes,	ora pro nobis.
ora pro nobis.	

Sancta Agnes,
ora pro nobis.
Sancta Cæcília,
ora pro nobis.
Sancta Agatha,
ora pro nobis.
Sancta Anastásia,

ora pro nobis.
Omnes sanctæ Virgines
et Víduæ,
orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ
Dei,
intercédite pro nobis.

DE WIJDING VAN HET DOOPWATER

Onder het eerste gedeelte van de litanie heeft men het te wijden water bij de Paaskaars gereed gezet. Waar geen doopvont is, gaat men onmiddellijk over tot de vernieuwing van de doopbeloften.

Pr. Dóminus vobis-
cum.

Allen. Et cum spí-
ritu tuo.

De Heer zij met u.

Hij weze ook met u.

Pr. Orémus.

Omnípotens sempi-
térne Deus, adésto
magnæ pietátis tuæ my-
stériis, adésto sacra-
méntis : et ad recreán-
dos novos pópulos,
quos tibi fons bap-
tismatis párturit, spíritum
adoptiόνis emítte; ut,
quod nostræ humilitá-
tis geréndum est mi-
nistério, virtútis tuæ
impleátur efféctu. Per
Dóminum nostrum Ie-
sum Christum.

Allen. Amen.

Laat ons bidden.

Almachtige, eeuwige
God, wees tegenwoor-
dig bij de geheimen van
uw grote goedheid, wees
tegenwoordig bij uw sa-
cramenten : en wil, tot
herscheping van de nieu-
we volken die de bron
van het doopsel U baart, de
geest van kindschap zenden,
opdat hetgeen wij, uw ge-
ringe dienaars, verrichten,
kracht bekomme door de wer-
king van uw genade. Door
onze Heer Jesus Christus.

Dan vervolgt hij op de pefatietoon :

Pr. Per ómnia sæcula
sæculórum.

Allen. Amen.

ÿ. Door alle eeuwen der
eeuwen.

Ry. Amen.

Pr. Dóminus vobiscum.

Allen. Et cum spírítu tuo.

Pr. Sursum corda.

Allen. Habémus ad Dóminum.

Pr. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Allen. Dignum et iustum est.

ÿ. De Heer zij met u.

Ry. Hij weze ook met u.

ÿ. Omhoog de harten.

Ry. Wij hebben ze tot de Heer verheven.

ÿ. Laten wij dank zeggen aan de Heer, onze God.

Ry. Passend en billijk is het.

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere : Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus : Qui invisíbili poténtia sacramentórum tuórum mirábiliter operáris effectum : et licet nos tantis mystériis exsequéndis simus indigni : tu tamen grátiaē tuæ dona non déserens, étiam ad nostras preces aures tuæ pietátis inclínas. Deus, cuius Spírítus super aquas inter ipsa mundi primórdia ferebátur : ut iam tunc virtútem sanctificatiónis aquárum natura concíperet. Deus, qui nocéntis mundi crimina per aquas ábluens, regeneratiónis spéciem in ipsa dilúvii effusióne signásti : ut, uníus eiusdemque eleménti mystério, et finis esset ví-

Het is waarlijk passend en billijk, redelijk en heilbrengend U altijd en overal dank te zeggen, Heer, heilige Vader, almachtige eeuwige God. Die door een onzichtbare macht het uitwerksel van uw sacramenten op wonderbare wijze teweegbrengt. En ofschoon wij onwaardig zijn zulke grote geheimen te bedienen, toch onttrekt Gij ons de gaven van uw genade niet, en neigt Gij gewillig uw oor tot onze gebeden. God, wiens Geest bij het begin van de wereld over de wateren heeft gezweefd, opdat toen reeds het water een heiligmakende kracht zou ontvangen : God, die de boosheden van de zondige wereld door de wateren afwassend, in de stroom van de zondvloed een zinnebeeld van de wedergeboorte hebt geschonken, opdat, door het geheim van één en hetzelfde element, en

tiis, et orígo virtútibus. Réspice, Dómine, in fáciem Ecclésiæ tuæ, et multíplica in ea regeneratiónes tuas, qui grátia tuæ affluéntis ímpetu lætíficas civitátem tuam : fontémque baptísmatis áperis toto orbe terrárum géntibus innovándis : ut, tuæ maiestatís império, sumat Unigéniti tui grátiam de Spíritu Sancto.

de zonde haar einde, en de deugd haar oorsprong zou vinden : zie, Heer, op het aanschijn van uw Kerk neder, en vermenigvuldig in haar uw kroost, Gij, die door de machtige stroom van uw aanvloeiende genade uw Stede (de Kerk) verblijdt en de bron van het doopsel over heel de aarde opent tot hernieuwing van de volken, opdat zij, op bevel van uw Majesteit, de genade van uw eniggeboren Zoon ontvangte uit de Heilige Geest.

De priester verdeelt het water met zijn rechterhand kruisgewijze. Hij zingt daarbij :

Qui hanc aquam, regenerándis homínibus præparátam, arcána sui núminis admixtióne fecúndet : ut, sanctificatióne concépta, ab immaculáto divíni fontis útero, in novam renáta creatúram, progénies cæléstis emérgat : et quos aut sexus in corpore aut ætas discérnit in témpore, omnes in unam páriat grátia mater infántiam. Procul ergo hinc, iubénte te, Dómine, omnis spíritus immúndus abscédat : procul tota nequítia diabólicæ fraudis absístat. Nihil hic loci hábeat contráriæ virtútis ad-

Dat Hij (de Heilige Geest) dit water, bereid voor de wedergeboorte van de mensen, door de geheimvolle inmenging van zijn goddelijke kracht bevruchte, opdat, na het ontvangen van deze heiliging, uit de onbevleete schoot van de goddelijke bron een tot nieuw schepsel herboren hemels kroost te voorschijn trede : en moge onze Moeder (de Kerk) allen, hoezeer ook verschillend door geslacht naar het lichaam, of door ouderdom naar de tijd, tot een en hetzelfde kindschap door de genade baren. Verre wijke dus van hier, op uw bevel, o Heer, alle onreine geest; verre

míxtio : non insidiándo
circúmvolet : non latén-
do subrépat : non infi-
ciéndo corrúmpat.

verwijdere zich de ganse
boosheid van duivels be-
drog. De vijandige macht
dringe niet in het minst in
deze plaats binnen, zij zweve
niet belagend rond, sluipe
niet heimelijk binnen en be-
derve niets door besmetting.

Hij raakt het water met zijn rechterhand aan :

Sit hæc sancta et ín-
nocens creatúra, líbera
ab omni impugnatóris
incúrsu, et totíus ne-
quítiæ purgáta discés-
su. Sit fons vivus, aqua
regénerans, unda purí-
ficans : ut omnes hoc
lavácro salutífero dilu-
éndi, operánte in eis
Spíritu Sancto, perféc-
tæ purgatiónis indul-
géntiam consequántur.

Weze dit heilig en on-
schuldig schepsel vrij van
elke aanval van de vijand en
gezuiverd door de verwijde-
ring van alle boosheid. Het
weze een levende bron, een
herschepend water, een
zuiverende vloed, opdat al-
len, die in dit heilbrengend
bad gedoopt zullen worden,
door de werking van de
Heilige Geest in hen, de
genade van een volkomen
zuivering verwerven.

Hij maakt drie kruistekens over het doopwater :

Unde benedíco te,
creatúra aquæ, per De-
um ✠ vivum, per De-
um ✠ verum, per De-
um ✠ sanctum : per
Deum, qui te in princí-
pio verbo separávit ab
árida : cuius Spíritus su-
per te ferebátur.

Daarom zegen ik u,
schepsel water, door de
levende ✠ God, door de
ware ✠ God, door de
heilige ✠ God, door de
God, die u in het begin
door zijn woord van het
droge scheidde en wiens
Geest over u zweefde.

Hij verdeelt het water met zijn rechterhand en sprenkelt het naar de vier windstreken :

Qui te de paradísi
fonte manáre fecit, et
in quátuor flumínibus

Die u uit de bron van het
paradijs deed vloeien, en u
beval in vier stromen ge-

totam terram rigáre præcépit. Qui te in déserto amáram, suavitate índita, fecit esse potábilem, et sitiénti pó-pulo de petra produxit. Be-
 ✠nedíco te et per Iesum Christum Fílium eius únicum, Dóminum nostrum : qui te in Cana Galilææ signo admirábili sua poténtia convértit in vinum. Qui pédibus super te ambulávit : et a Ioánne in Iordáne in te baptizátus est. Qui te una cum ságuine de látere suo produxit : et discí-pulis suis iussit, ut credéntes baptizaréntur in te, dicens : « Ite, docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spí-ritus Sancti ».

heel de aarde te besproeien. Die u, toen gij in de woestijn bitter waart, zoet maakte en drinkbaar, en u voor het dorstig volk uit de rots liet ontspringen. Ik ze-
 ✠gen u ook door Jesus Christus, zijn enige Zoon, onze Heer, die u te Cana, in Galilea, door een bewonderenswaardig teken van zijn macht in wijn veranderde. Die met zijn voeten over u heeft gewandeld, en door Joannes in de Jordaan in u werd gedoopt. Die u te gelijk met bloed uit zijn zijde deed vloeien en aan zijn leerlingen bevel gaf de gelovigen in u te dopen, zeggende : Gaat, onderwijst alle volken, en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Op de leestoon vervolgt hij :

Hæc nobis præcépta servántibus, tu, Deus omnípotens, clemens adésto : tu benígnus aspíra.

Sta Gij, almachtige God, ons, die deze opdracht volvoeren, genadig bij en zend welwillend de adem van uw Geest.

Hij blaast driemaal kruisgewijs over het water, en zegt :

Tu has simplices aquas tuo ore benedícto : ut præter naturálem emundatiónem, quam lavándis possunt adhibére corpóribus,

Zegen Gij met uw mond deze zuivere wateren, opdat zij, buiten de natuurlijke reiniging, die zij door wassing aan het lichaam vermogen te geven, ook kracht

sint étiam purificándis | verkrijgen tot reiniging van
méntibus effícaces. | de zielen.

Hij laat de Paaskaars een weinig in het water neer, en vervolgt weer op de priefatietoon :

Descéndat in hanc | Dale neder in al het wa-
plenitúdinem fontis vir- | ter van deze bron (vont) de
tus Spíritus Sancti. | kracht van de Heilige Geest.

Hij neemt de Paaskaars uit het water en laat ze er wat dieper in neer, terwijl hij op hogere toon zingt : Descéndat, enz. Hij dompelt ze vervolgens een derde maal tot aan de bodem in het water, met weer hogere stem zingend; dan blaast hij driemaal over het water en zingt verder :

Totámque huius a- | En bevruchte zij heel de
quæ substántiam rege- | zelfstandigheid van dit wa-
nerándi fecúndet ef- | ter met de kracht van de
féctu. | wedergeboorte.

De priester heft de Paaskaars uit het water :

Hic ómnium peccat- | Mogen hier de vlekken
tórum máculæ deleán- | van alle zonden worden uit-
tur : hic natúra ad imá- | gewist; moge hier de na-
ginem tuam cóndita, et | tuur, naar uw beeld ge-
ad honórem sui refor- | schapen en in haar oor-
máta princípíi, cunctis | spronkelijke waardigheid
vetustátis squalóribus | hersteld, van alle vroegere
emundétur : ut omnis | onreinheden worden ge-
homo, sacraméntum | zuiverd, opdat iedere mens,
hoc regeneratiónis in- | die toetreedt tot dit sa-
gréssus, in veræ inno- | crament van de wederge-
céntiæ novam infánti- | boorte, tot het nieuwe kind-
am renascátur. | schap van de ware on-
schuld herboren worde.

Het volgende leest hij :

Per Dóminum no- | Door onze Heer Jesus
strum Iesum Christum, | Christus, uw Zoon, die zal
Fílium tuum : Qui ven- | komen oordelen de leven-
túrus est iudicáre vivos | den en de doden, en de
et mórtuos, et sæculum | wereld door het vuur.

Allen. Amen.

Men doet nu een gedeelte van het water in het wijwatervat, om er bij de vernieuwing van de doopbeloften het volk mee te besprenkelen. De priester doet vervolgens kruisgewijs een weinig Olie der geloofsleerlingen in het water, en zegt met verstaanbare stem :

Sanctificétur et fecundétur fons iste Oleo salutis renascéntibus ex eo, in vitam aetérnam.

Door de Olie van de verlossing worde deze bron geheiligd en vruchtbaar voor hen, die daarin herboren worden tot het eeuwig leven.

Allen. Amen.

Daarna doet hij er een weinig van het heilig Chrisma in :

Infúσιο Chrísmatis Dómini nostri Iesu Christi, et Spíritus Sancti parácliti, fiat in nómine sanctæ Trinitátis.

De instorting van het Chrisma van onze Heer Jesus Christus en van de Heilige Geest, de vertrooster, geschiede in de naam van de Heilige Drieëenheid.

Allen. Amen.

Vervolgens giet hij een weinig van beide Oliën tegelijk in het water, zeggend :

Commíxtio Chrísmatis sanctificatiónis, et Olei unctiόνis, et aquæ baptísmatis, páriter fiat in nómine Pa \times tris, et Fí \times lii, et Spíritus \times Sancti.

De vermenging van het Chrisma van de heiligmaking en van de Olie van de zalving met het water van het doopsel, geschiede eveneens in de Naam van de \times Vader en de \times Zoon en de Heilige \times Geest.

Allen. Amen.

Dan mengt hij de Olie met het doopwater. Indien er doepelingen zijn, doopt hij ze op de gewone wijze, zich beperkend tot de ceremoniën die anders in de doopkapel doorgaan; de voorbereidende ceremoniën mag de priester in de loop van Paaszaterdag verrichten.

Daarna wordt het gewijde doopwater in processie naar de doopvont gebracht, terwijl het koor zingt :

Canticum (*Ps. 41, 2-4*)

Sicut cervus desidērat ad fontes aquarū : ita desidērat ánima mea ad te, Deus. *Ψ.* Sitívit ánima mea ad Deum vivum : quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei? *Ψ.* Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte, dum dicitur mihi per síngulos dies : Ubi est Deus tuus?

Gelijk het hert naar waterbronnen smacht, zo smacht mijn ziel naar U, o God. *Ψ.* Mijn ziel dorst naar de levende God : wanneer mag ik opgaan en verschijnen voor het aangezicht van God? *Ψ.* Mijn tranen zijn mijn brood geworden dag en nacht, terwijl men mij dagelijks zegt : Waar is uw God?

Wanneer het doopwater in de vont is gegoten, zegt de priester :

Pr. Dóminus vobiscum.

De Heer zij met u.

Allen. Et cum spírítu tuo.

Hij weze ook met u.

Pr. Orémus.

Laat ons bidden.

Omnípotens sempitérne Deus, réspice propítius ad devotió-nem pópuli renascéntis, qui sicut cervus aquarū tuarū éxpetit fontem : et concéde propítius; ut fidei ipsius sitis, baptísmatis mystério ánimam corpúsque sanctíficet. Per Dóminum nostrum Iesum Christum.

Almachtige eeuwige, God, zie genadig neer op de toewijding van het volk, dat gaat herboren worden en als een hert verlangt naar de waterbron; en verleen goedgunstig, dat zijn dorst naar het geloof lichaam en ziel moge heiligen door het geheim van het doopsel. Door onze Heer Jesus Christus.

Allen. Amen.

Tenslotte bewierookt de priester de doopvont. Daarna keren allen in stilte naar het priesterkoor terug en gaat men over tot de vernieuwing van de doopbeloften.

VERNIEUWING VAN DE DOOPBELOFTEN

De priester legt de paarse gewaden af en omkleedt zich met de witte; daarna bewierookt hij de Paaskaars. Ondertussen hebben de gelovigen hun kaars aangestoken en staan recht en luisteren naar de priester die hen toespreekt :

Beminde Broeders, onze Moeder de H. Kerk herdenkt in deze hoogheilige nacht de dood en begrafenis van onze Heer Jesus Christus en daarom houdt zij uit wederliefde tot Hem deze nachtwake; terwijl zij bovendien zijn glorievolle verrijzenis viert, is zij van vreugde en blijdschap vervuld.

Omdat wij echter, naar de leer van de apostel, door het doopsel met Christus begraven zijn in de gemeenschap met zijn dood, moeten wij ook, evenals Christus uit de doden opgestaan is, in nieuwheid van leven wandelen. Wij weten immers, dat de oude mens in ons tezamen met Christus aan het kruis geslagen is, opdat wij voortaan geen slaaf van de zonde meer zouden zijn. Wij moeten dus bedenken, dat wij dood zijn voor de zonde, maar leven voor God, in gemeenschap met Christus Jesus, onze Heer.

Laten wij daarom, beminde Broeders, nu de veertigdaagse Vastentijd voorbij is, de beloften van ons H. Doopsel vernieuwen; bij die gelegenheid hebben wij aan Satan en zijn werken en aan de God-vijandige wereld verzaakt en beloofd God getrouw te zullen dienen in de heilige, katholieke Kerk.

En daarom vraag ik u :

Pr. Verzaakt gij aan de duivel?

Allen. Wij verzaken.

Pr. Verzaakt gij aan al zijn werken?

Allen. Wij verzaken.

Pr. Verzaakt gij aan al zijn ijdelheden?

Allen. Wij verzaken.

Pr. Geloofst gij in God, de almachtige Vader, de Schepper van hemel en aarde?

Allen. Wij geloven.

Pr. Geloofst gij in Jesus Christus, zijn enige Zoon onze Heer, die geboren is en geleden heeft?

Allen. Wij geloven.

Pr. Geloofst gij ook in de Heilige Geest, de heilige katholieke Kerk, de gemeenschap van de heiligen, de vergiffenis van de zonden, de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven?

Allen. Wij geloven.

Pr. Laten wij nu tezamen tot God bidden, zoals onze Heer Jesus Christus ons dat geleerd heeft.

Allen. Onze Vader, die in de hemelen zijt / Geheiligd zij uw Naam / Uw rijk kome / Uw wil geschiede op aarde als in de hemel / Geef ons heden ons dagelijks brood / En vergeef ons onze schulden / gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren / En leid ons niet in bekoring / Maar verlos ons van het kwade. / Amen.

Pr. Moge de almachtige God, de Vader van onze Heer Jesus Christus, die ons deed herboren worden uit water en de Heilige Geest en die ons vergiffenis schonk van onze zonden, ons door zijn genade bewaren ten eeuwigen leven in dezelfde Christus Jesus, onze Heer.

Allen. Amen.

Hierna besprenkelt de priester het volk met het gewijde doopwater; waar de wijding van het doopwater niet heeft plaats gehad, besprenkelt hij met gewoon wijwater. Allen doven nu hun kaars.

HET TWEDE DEEL VAN DE LITANIE

De voorzangers beginnen het tweede deel van de litanie; allen antwoorden geknield op de aanroepingen. Ondertussen wordt de Paaskaars op haar kandelaar aan de evangeliezijde geplaatst, maakt men op het altaar alles gereed voor de plechtige viering van de H. Mis en begeven zich priester en assistenten naar de sacristie, om zich met de witte misgewaden te bekleden.

Propítius esto,
parce nobis, Dómine.
Propítius esto,
exaudi nos, Dómine.

Wees genadig,
spaar ons, Heer.
Wees genadig,
verhoor ons, Heer.

Ab omni malo,
 líbera nos, Dómine.
 Ab omni peccáto,
 líbera nos, Dómine.
 A morte perpétua,
 líbera nos, Dómine.
 Per mystérium sanc-
 tæ incarnatiónis tuæ,
 líbera nos, Dómine.
 Per advéntum tuum,
 líbera nos, Dómine.
 Per nativitatém tuam,
 líbera nos, Dómine.
 Per baptísmum, et
 sanctum ieiúnum tu-
 um,
 líbera nos, Dómine.
 Per crucem, et pas-
 sióne[m] tuam,
 líbera nos, Dómine.
 Per mortem, et se-
 pultúram tuam,
 líbera nos, Dómine.
 Per sanctam resur-
 rectioném tuam,
 líbera nos, Dómine.
 Per admirábilem as-
 censioném tuam,
 líbera nos, Dómine.
 Per advéntum Spíri-
 tus Sancti parácliti,
 líbera nos, Dómine.
 In die iudícii,
 líbera nos, Dómine.
 Peccatóres,
 te rogámus, audi nos.
 Ut nobis parcas,
 te rogámus,audi nos.
 Ut Ecclésiám tuam
 sanctam régere et con-
 serváre dignéris,
 te rogámus,audi nos.

Van alle kwaad,
 verlos ons, Heer.
 Van alle zonde,
 verlos ons, Heer.
 Van de eeuwige dood,
 Door het geheim van uw
 heilige menswording,
 Door uw komst,
 Door uw geboorte,
 Door uw doopsel en uw
 heilig vasten,
 Door uw kruis en uw
 lijden,
 Door uw dood en uw be-
 grafenis,
 Door uw heilige verrijze-
 nis,
 Door uw wonderbare he-
 melvaart,
 Door de komst van de
 Heilige Geest, de Ver-
 trooster,
 Op de dag van het oor-
 deel,
 Wij zondaars, wij bidden
 U, verhoor ons.
 Wil ons sparen,
 Gewaardig U uw heilige
 Kerk te besturen en te be-
 waren,

Ut domnum apostó-
licum et omnes eccle-
siásticos órdenes in sanc-
ta religióne conserváre
dignéris,

te rogámus,audi nos.

Ut inimícos sanctæ
Ecclésiæ humiliáre di-
gnéris,

te rogámus, audi nos.

Ut régibus et prin-
cípibus christiánis pa-
cem et veram concór-
diam donáre dignéris,

te rogámus,audi nos.

Ut nosmetípos in
tuo sancto servítio con-
fortáre et conserváre
dignéris,

te rogámus,audi nos.

Ut ómnibus bene-
factóribus nostris sem-
pitérna bona retríbuas,
te rogámus,audi nos.

Ut fructus terræ dare
et conserváre dignéris,
te rogámus,audi nos.

Ut ómnibus fidéli-
bus defúntcis réquiem æ-
térnam donáre dignéris,
te rogámus,audi nos.

Ut nos exaudíre di-
gnéris,

te rogámus,audi nos.

Agnus Dei, qui tollis
peccáta mundi,

parce nobis,Dómine.

Agnus Dei, qui tollis
peccáta mundi,

exaudi nos, Dómine.

Gewaardig U de Paus en
de gehele geestelijkheid in
de heilige godsdiensnt te be-
waren,

Gewaardig U de vijanden
van de heilige Kerk te ver-
nederen,

Gewaardig U aan de
christelijke koningen en
vorsten vrede en ware een-
dracht te schenken,

Gewaardig U onszelf in
uw heilige dienst te verster-
ken en te bewaren,

Wil al onze weldoeners
met eeuwige goederen ver-
gelden,

Gewaardig U de vruchten
der aarde te geven en te be-
waren,

Gewaardig U aan alle o-
verleden gelovigen de eeu-
wige rust te geven,

Gewaardig U ons gebed
te verhoren,

Lam Gods, dat de zon-
den van de wereld weg-
neemt,

spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat de zon-
den van de wereld weg-
neemt,

verhoor ons, Heer.

Agnus Dei, qui tollis
peccáta mundi,

miserére nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt,

ontferm U over ons.

Christus, aanhoor ons.

Christus, verhoor ons.

DE PLECHTIGE H. MIS

Na de litanie heffen de koorzangers plechtig het Kyrie aan, blz. 23.

Ondertussen treedt de priester met zijn assistenten in witte gewaden binnen, bestijgt onmiddellijk de altaartrappen, kust het altaar en bewierookt het als naar gewoonte. Na het Kyrie heft hij plechtig het gloria aan (blz. 24); de klokken worden geluid en de paarse doeken van de beelden verwijderd.

Gebed van de dag

Pr. Orémus.

Deus, qui hanc sacramentissimam noctem glória domínicae Resurrectiónis illústras : consérva in nova familiæ tuæ progénie adoptiónis spíritum, quem dedisti; ut, corpore et mente renováti, puram tibi exhibeant servitútem. Per eúndem Dóminum nostrum Iesum Christum.

Allen. Amen.

Laat ons bidden.

God, die deze hoogheilige nacht verlicht door de heerlijkheid van 's Heren verrijzenis : bewaar in de nieuwe kinderen van uw gezin de geest van kindschap, die Gij hun hebt gegeven, opdat zij, hernieuwd naar lichaam en ziel, U gans zuiver dienen. Door dezelfde Jesus Christus.

Epistel (Col. 3, 1-4)

Sint Paulus wijst er op, dat, als wij in het doopsel met Christus medeverrezen zijn, wij ook consequent als verrezenen moeten leven. Christus zetelt verheerlijkt in de hemel, wij behoren Hem toe, daarom moet ook ons leven gericht zijn op het hemelse.

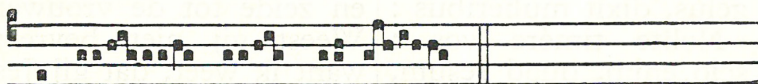
Fratres : Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum

Broeders : Zo gij met Christus verrezen zijt, streeft dan ook naar de din-

sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens : quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtni enim estis, et vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. Cum Christus apparúerit, vita vestra : tunc et vos apparebitis cum ipso in glória.

gen van boven, waar Christus is gezeten aan de rechterhand van God. Hebt smaak in de dingen van boven, niet in het aardse. Want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God. Wanneer Christus, die uw leven is, eenmaal zal verschijnen, dan zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid.

De priester zingt nu driemaal, telkens op hogere toon, het Paas-Alleluja; allen herhalen het op dezelfde toon. Daarna zingt het koor de psalm verder.

A l-le- lú- ia.

ŷ. *Ps. 117, 1* Confitémini Dómino, quóniam bonus : quóniam in sæculum misericórdia eius.

ŷ. Looft de Heer, want Hij is goed; want eeuwig duurt zijn barmhartigheid.

Tractus

ŷ. (*Ps. 116, 1-2.*) Laudáte Dóminum, omnes gentes : et collaudáte eum, omnes pópuli. ŷ. Quóniam confirmáta est super nos misericórdia eius : et véritas Dómini manet in ætérnum.

ŷ. Looft de Heer, alle volken; en verheerlijkt Hem alle naties. ŷ. Want zijn barmhartigheid heeft Hij jegens ons bevestigd en de trouw van de Heer blijft in eeuwigheid.

Evangelie (*Matth. 28, 1-7*)

Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit

Na afloop van de sabbat, bij het aanbreken van de eerste dag van de week,

María Magdaléne, et áltera María vidére sepúlcrum. Et ecce terrémótus factus est magnus. Angelus enim Dómini descendit de cælo : et accédens revólvit lápidem, et sedébat super eum : erat autem aspéctus eius sicut fulgur : et vestiméntum eius sicut nix. Præ timóre autem eius extérriti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus : « Nolíte timére vos : scio enim, quod Iesum, qui crucifíxus est, quærítis : non est hic : surrexit enim, sicut dixit. Veníte, et vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et cito eúntes, dícite discíplis eius, quia surrexit : et ecce præcédit vos in Galilæam : ibi eum vidébitis. Ecce prædíxi vobis ».

gingen Maria Magdalena en de andere Maria het graf bezoeken. En plotseeling ontstond er een hevige aardbeving; want een engel des Heren daalde van de hemel neer; hij trad nader, wentelde de steen af en ging er op zitten. Zijn verschijning was gelijk aan de bliksem, en zijn kled was als sneeuw. De wachters geraakten buiten zichzelf van angst voor hem, en werden als doden. Maar de engel nam het woord, en zeide tot de vrouwen : Weest gij niet bevreesd; want ik weet, dat gij Jesus zoekt, die gekruisigd is; Hij is niet meer hier; want Hij is verrezen, zoals Hij gezegd heeft. Komt en ziet de plaats, waar men de Heer had neergelegd. Gaat nu ijlings heen, en zegt aan zijn leerlingen, dat Hij verrezen is; en ziet, Hij gaat weer voor u uit naar Galilea; daar zult gij Hem zien. Ziet, ik heb het u gezegd.

Het credo wordt niet gezongen.

Gebed over de offergaven

Súscipe, quæsumus, Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiónibus hostiárum : ut paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis

Wij bidden U, Heer : aanvaard de gebeden van uw volk, tegelijk met de offergaven, opdat deze door de Paasgeheimen geheiligd, ons door uw be-

nobis medélam, te operánte, proficiant. Per Dóminum nostrum Iesum Christum.	werking tot geneesmiddel ter zaligheid strekken. Door onze Heer Jesus Christus.
---	---

Prefatie van Pasen, blz. 29; het eucharistisch dankgebed, blz. 28.

Na de uitreiking van de H. Communie, zingt men :

DE LAUDEN

De lauden zijn het gedeelte van het breviergebed dat de Kerk haar priesters en monniken doet bidden bij het begin van de dag. In deze Paasnacht worden ze nu gezongen in verkorte vorm; zij doen tevens dienst als dankzegging na de H. Communie.

Ant. Allelúia, allelúia, | Alleluja, alleluja, alleluja.
allelúia.

Psalm 150

Laudáte Dóminum in sanctuário eius, *
laudáte eum in augústo firmaménto eius.

Laudáte eum propter grándia ópera eius, *
laudáte eum propter summam maiestátem eius.

Laudáte eum clangóre tubæ, *
laudáte eum psaltério et cíthara.

Laudáte eum tympano et choro, *
laudáte eum chordis et órgano.

Laudáte eum cymbalis sonóris, laudáte eum cymbalis crepitántibus : *
omne quod spirat, laudet Dóminum!

Looft de Heer in zijn heiligdom; looft Hem in zijn verheven firmament.

Looft Hem om zijn grootse daden; looft Hem om zijn hoge luister.

Looft Hem met bazuin-geschal; looft Hem met harp en citer.

Looft Hem met pauk en reidans; looft Hem met snaar en spel.

Looft Hem met cimbalenklanken; looft Hem luid met cimbalen. Al wat ademt, looft de Heer.

Glória Patri.
Ant. Allelúia, allelúia,
 allelúia.

Eer aan de Vader.
Ant. Alleluja, alleluja,
 alleluja.

Lofzang van Zacharias (*Luc. 1, 68-79*)

Ant. Et valde mane
 una sabbatorum, vé-
 niunt ad monuméntum,
 orto iam sole, allelúia.

Ant. Zeer vroeg op de
 eerste dag der week, toen de
 zon juist was opgegaan,
 kwamen zij bij het graf, al-
 leluja.

Benedíctus Dóminus,
 Deus Israëel, * quia
 visitávit et redémit pó-
 pulum suum,

Et eréxit cornu salú-
 tis nobis * in domo
 David servi sui,

Sicut locútus est per
 os sanctórum, * qui
 olim fuérunt, prophe-
 tarum suórum :

Ut liberáret nos ab
 inimícis nostris, * et e
 manu ómnium qui odé-
 runt nos,

Ut fáceret misericór-
 diam cum pátribus no-
 stris, * et recordarétur
 fœderis sui sancti :

Iurisiuránda, quod iu-
 rávit Abrahæ, patri no-
 stro, * datúrum se no-
 bis,

Ut sine timóre, e ma-
 nu inimicórum nostró-
 rum liberáti, * serviá-
 mus illi,

In sanctitáte et iu-
 stitia coram ipso * óm-
 nibus diébus nostris. —

Geloofd zij de Heer, de
 God van Israëel, want
 Hij heeft zijn volk bezocht
 en verlost,

En ons een hoorn van
 kracht verwekt in het huis
 van David, zijn dienaar,

Zoals Hij het van oudsher
 gezegd heeft door de mond
 van zijn heilige profeten :

Bevrijding van onze vij-
 anden en uit de hand van
 allen, die ons haten,

Om zich te ontfermen
 over onze vaderen en zijn
 heilig verbond te gedenken :

De eed, die Hij zwoer aan
 Abraham, onze vader, dat
 Hij ons zou verlenen :

Hem zonder vrees te die-
 nen, na verlost te zijn uit de
 hand van onze vijanden,

In heiligheid en gerech-
 tigheid voor zijn aanschijn,
 al onze dagen.

Et tu, puer, prophéta
Altíssimi vocáberis : *
præibis enim ante fá-
ciem Dómini ad pa-
rándas vias eius,

Ad dandam pópulo
eius sciéntiam salútis *
in remissióne peccató-
rum eórum.

Per víscera miseri-
córdiæ Dei nostri, *
qua visitábit nos Oriens
ex alto,

Ut illúminet eos, qui
in ténebris et in umbra
mortis sedent * ut dí-
rigat pedes nostros in
viam pacis.

Glória Patri.

Ant. Et valde mane
una sabbatórum, vé-
niunt ad monuméntum,
orto iam sole, alleluía.

En gij, kind, zult profet
van de Allerhoogste worden
genoemd; want gij zult uit-
gaan voor het aanschijn des
Heren om zijn wegen te be-
reiden.

Om zijn volk het heil te
doen kennen tot vergiffenis
van hun zonden.

Door de tedere ontfer-
ming van onze God, die ons
de Dageraad uit den hoge
zal brengen.

Tot verlichting van wie
in de duisternis en de scha-
duw van de dood zitten om
onze schreden te richten op
de weg van de vrede.

Eer aan de Vader.

Ant. Zeer vroeg op de
eerste dag der week, toen
de zon juist was opgegaan,
kwamen zij bij het graf,
alleluja.

Gebed na de Communie

Pr. Dóminus vobís-
cum.

Allen. Et cum spí-
ritu tuo.

De Heer zij met u.

Hij weze ook met u.

Pr. Orémus.

Laat ons bidden.

S píritum nobis, Dó-
mine, tuæ caritátis
infúnde : ut, quos sa-
craméntis paschálibus

S tort in ons uit, o Heer, de
Geest van uw liefde :
opdat wij, die Gij met uw
Paasgeheimen gevoed hebt,

satiásti tua fácias pietate concórdes. Per Dóminum nostrum Iesum Christum.

door uw vaderlijke goedheid één van harte mogen zijn. Door onze Heer Jesus Christus.

Allen. Amen.

Wegzending en zegen blz. 37-38.

